Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΡΑΝΤΟΥ
της 14ης Οκτωβρίου 2021 [1]

Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-428/21 PPU και C-429/21 PPU

HM (C-428/21 PPU)
TZ (C-429/21 PPU)
παρισταμένης της:
Openbaar Ministerie

[αιτήσεις του rechtbank Amsterdam
(πλημμελειοδικείου Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως – Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ – Άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', και παράγραφος 4 – Αίτηση συγκαταθέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων – Άρθρο 28, παράγραφος 3 – Αίτηση συγκαταθέσεως για μεταγενέστερη παράδοση – Άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Αποτελεσματική δικαστική προστασία – Δικαίωμα ακροάσεως του παραδοθέντος – Τόπος ασκήσεως του δικαιώματος αυτού – Διαδικασία»

I. Εισαγωγή

1. Οι δύο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) αφορούν, κατ' ουσίαν, τη διαδικασία εφαρμογής του δικαιώματος ακροάσεως προσώπου παραδοθέντος στις δικαστικές αρχές κράτους μέλους κατόπιν εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως (ΕΕΣ) στο πλαίσιο, στη μεν πρώτη υπόθεση, αιτήσεως για τη χορήγηση συγκαταθέσεως από τη δικαστική αρχή εκτελέσεως σχετικά με τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', και παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ [2] και, στη δεύτερη υπόθεση, αιτήσεως για τη χορήγηση συγκαταθέσεως από τη δικαστική αυτή αρχή σχετικά με μεταγενέστερη παράδοση σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 3, της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο [3].

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

[2] Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2013, L 222, σ. 14), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24) (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2002/584).

[3] Υπενθυμίζω ότι η συγκατάθεση για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων ή για τη μεταγενέστερη παράδοση (στο εξής, αδιακρίτως: συμπληρωματική συγκατάθεση) περιλαμβάνεται μεταξύ των εξαιρέσεων από τον κανόνα κατά τον οποίο πρόσωπο το οποίο παραδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος δεν διώκεται, καταδικάζεται ή άλλως πως στερείται της ελευθερίας του για αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα πριν από την παράδοσή του πέραν εκείνης για την οποία παραδόθηκε (στο εξής: κανόνας της ειδικότητας).

2. Ειδικότερα, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί σε ποιο κράτος μέλος και με ποια διαδικασία ο παραδοθείς βάσει ΕΕΣ μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του πριν από την παροχή συμπληρωματικής συγκαταθέσεως από τη δικαστική αρχή εκτελέσεως, ζητήματα για τα οποία δεν δίδεται ρητή απάντηση στην απόφαση-πλαίσιο 2002/584 ή σε άλλες κανονιστικές ρυθμίσεις της Ένωσης. Το κύριο διακύβευμα των υπό κρίση υποθέσεων έγκειται, συνεπώς, στη διευκρίνιση της εκτάσεως και της διαδικασίας ασκήσεως του ως άνω δικαιώματος ακροάσεως, με την επίτευξη εξισορροπήσεως μεταξύ, αφενός, της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού του ΕΕΣ, ο οποίος στηρίζεται κυρίως στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, και, αφετέρου, του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων του παραδοθέντος.

3. Κατόπιν της ερμηνείας των σχετικών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, ερμηνευόμενων υπό το πρίσμα του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), θα καταλήξω στο συμπέρασμα ότι, κατ' αρχάς και προκαταρκτικώς, ο παραδοθείς έχει δικαίωμα ακροάσεως πριν από την παροχή συμπληρωματικής συγκαταθέσεως από τη δικαστική αρχή εκτελέσεως· περαιτέρω, το δικαίωμα αυτό πρέπει να ασκηθεί ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτελέσεως και σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως, μπορεί δε να ασκηθεί είτε στο κράτος μέλος εκτελέσεως είτε στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος· και, τέλος, το εν λόγω δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί με τη διαδικασία που συμφωνείται αμοιβαίως μεταξύ των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος και του κράτους μέλους εκτελέσεως, βάσει των εφαρμοστέων εθνικών κανονιστικών ρυθμίσεων, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκησή του.

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Το δίκαιο της Ένωσης: η απόφαση-πλαίσιο 2002/584

4. Οι αιτιολογικές σκέψεις 5, 6, 10 και 12 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584 έχουν ως εξής:

«(5) Ο στόχος που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, να αποτελέσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, συνεπάγεται την κατάργηση της έκδοσης μεταξύ κρατών μελών και την αντικατάστασή της από σύστημα παράδοσης μεταξύ δικαστικών αρχών. Εξάλλου, η εισαγωγή ενός νέου απλουστευμένου συστήματος παράδοσης προσώπων που έχουν καταδικαστεί ή είναι ύποπτα, προς το σκοπό της εκτέλεσης καταδικαστικών ποινικών αποφάσεων ή ποινικής δίωξης επιτρέπει να αρθούν η πολυπλοκότητα και το ενδεχόμενο καθυστερήσεων που είναι εγγενή στις ισχύουσες διαδικασίες έκδοσης. Οι κλασικές σχέσεις συνεργασίας που ισχύουν μέχρι σήμερα μεταξύ κρατών μελών θα πρέπει να δώσουν τη θέση τους σε σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας τόσο των προδικαστικών όσο και των οριστικών ποινικών αποφάσεων, σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

(6) Το [ΕΕΣ] το οποίο προβλέπει η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αποτελεί την πρώτη περίπτωση συγκεκριμένης εφαρμογής, στον τομέα του ποινικού δικαίου, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης που έχει χαρακτηρισθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως "ακρογωνιαίος λίθος" της δικαστικής συνεργασίας.

[…]

(10) Ο μηχανισμός του [ΕΕΣ] βασίζεται σε υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών. Η εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού δύναται να ανασταλεί μόνον στην περίπτωση σοβαρής και διαρκούς παραβίασης από κράτος μέλος των αρχών που διατυπώνονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 [ΣΕΕ], η οποία διαπιστώνεται από το Συμβούλιο κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 1 της εν λόγω συνθήκης με τις συνέπειες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου.

[…]

(12) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από το άρθρο 6 [ΣΕΕ] και εκφράζονται στο [Χάρτη], ιδίως δε στο κεφάλαιο VI αυτού. Καμία από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο ώστε να απαγορεύει την άρνηση παράδοσης προσώπου για το οποίο έχει εκδοθεί [ΕΕΣ] εφόσον αντικειμενικά στοιχεία δείχνουν ότι το [ΕΕΣ] εκδίδεται προς το σκοπό της δίωξης ή τιμωρίας προσώπου λόγω του φύλου, της φυλής, της θρησκείας, της εθνοτικής καταγωγής, της ιθαγένειας, της γλώσσας, των πολιτικών φρονημάτων ή του γενετήσιου προσανατολισμού [του] ή ότι η θέση του προσώπου αυτού μπορεί να επιδεινωθεί για οποιονδήποτε από τους προαναφερόμενους λόγους.»

5. Το άρθρο 1 της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμός και υποχρέωση εκτέλεσης του [ΕΕΣ]», ορίζει τα εξής:

«1. Το [ΕΕΣ] είναι δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς το σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας.

2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε [ΕΕΣ] βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο.

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 [ΣΕΕ].»

6. Τα άρθρα 3 έως 4α της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο προβλέπουν τους λόγους υποχρεωτικής ή προαιρετικής μη εκτελέσεως του ΕΕΣ από τη δικαστική αρχή εκτελέσεως.

7. Το κεφάλαιο 2 της ίδιας αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διαδικασία παράδοσης», περιλαμβάνει τα άρθρα 9 έως 25.

8. Το άρθρο 11 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαιώματα του καταζητουμένου», ορίζει τα εξής:

«1. Όταν ένας καταζητούμενος συλλαμβάνεται, η αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης τον ενημερώνει, σύμφωνα με το εθνικό της δίκαιο, για την ύπαρξη και το περιεχόμενο του [ΕΕΣ] καθώς και για τη δυνατότητα που του παρέχεται να συγκατατεθεί στην παράδοσή του στη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος.

2. Ο καταζητούμενος που συλλαμβάνεται προς το σκοπό της εκτέλεσης [ΕΕΣ] έχει το δικαίωμα να προσφύγει στις υπηρεσίες νομικού παραστάτη και διερμηνέα, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.»

9. Το άρθρο 13 της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Συγκατάθεση στην παράδοση», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Εάν ο συλληφθείς δηλώσει ότι συγκατατίθεται να παραδοθεί, η συγκατάθεση αυτή και, ενδεχομένως, η ρητή παραίτηση από το ευεργέτημα του "κανόνα της ειδικότητας" που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2 δίνονται ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτέλεσης, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε οι συνθήκες υπό τις οποίες δίνονται η συγκατάθεση και, ενδεχομένως, η παραίτηση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να δείχνουν ότι το πρόσωπο το πράττει εκουσίως και έχοντας πλήρη επίγνωση των σχετικών συνεπειών. Προς τούτο, ο καταζητούμενος έχει το δικαίωμα να επικουρείται από νομικό παραστάτη.

3. Η συγκατάθεση και, ενδεχομένως, η παραίτηση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καταχωρούνται σε πρακτικά, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το εσωτερικό δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

[…]»

10. Το άρθρο 14 της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ακρόαση του καταζητουμένου», έχει ως εξής:

«Εφόσον ο συλληφθείς δεν συγκατατίθεται στην παράδοσή του κατά τον τρόπο που προβλέπεται στο άρθρο 13, έχει δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης, σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους εκτέλεσης.»

11. Το άρθρο 15 της ίδιας αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απόφαση για την παράδοση», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης αποφασίζει, εντός των προθεσμιών και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, για την παράδοση του προσώπου.

2. Εάν η δικαστική αρχή εκτέλεσης κρίνει ότι οι πληροφορίες που διαβιβάσθηκαν από το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν αρκούν ώστε να της επιτρέψουν να αποφασίσει για την παράδοση, ζητεί την κατεπείγουσα προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών πληροφοριών, ιδίως σε σχέση με τα άρθρα 3 έως 5 και το άρθρο 8, και μπορεί να τάξει προθεσμία για την παραλαβή τους, λαμβάνοντας υπόψη της ότι είναι αναγκαίο να τηρηθούν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 17.

3. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί να διαβιβάζει οποτεδήποτε στη δικαστική αρχή εκτέλεσης κάθε επιπλέον χρήσιμη πληροφορία.»

12. Το άρθρο 18 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, το οποίο φέρει τον τίτλο «Η κατάσταση μέχρι τη λήψη της απόφασης», προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν το [ΕΕΣ] έχει εκδοθεί για την άσκηση ποινικών διώξεων, η δικαστική αρχή εκτέλεσης πρέπει:

α) είτε να δεχθεί σε ακρόαση τον καταζητούμενο, σύμφωνα με το άρθρο 19,

β) είτε να δεχθεί την προσωρινή διαμεταγωγή του καταζητουμένου.

2. Οι όροι και η διάρκεια της προσωρινής διαμεταγωγής καθορίζονται με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος και της δικαστικής αρχής εκτέλεσης.

3. Σε περίπτωση προσωρινής διαμεταγωγής, ο καταζητούμενος πρέπει να έχει τη δυνατότητα επιστροφής στο κράτος μέλος εκτέλεσης προκειμένου να συμμετάσχει στις ακροαματικές διαδικασίες που τον αφορούν, στο πλαίσιο της διαδικασίας παράδοσης.»

13. Το άρθρο 19 της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ακρόαση του καταζητουμένου προ της λήψεως αποφάσεως», ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Η ακρόαση του καταζητουμένου διεξάγεται από δικαστική αρχή, επικουρούμενη από κάθε άλλο πρόσωπο που ορίζεται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του αιτούντος δικαστηρίου.

2. Η ακρόαση του καταζητουμένου διεξάγεται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης και οι προϋποθέσεις καθορίζονται με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος και της δικαστικής αρχής εκτέλεσης.»

14. Το κεφάλαιο 3 της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αποτελέσματα της παράδοσης», περιλαμβάνει τα άρθρα 26 έως 30.

15. Το άρθρο 27 της ίδιας αποφάσεως-πλαίσιο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ενδεχόμενη δίωξη για άλλες αξιόποινες πράξεις», ορίζει τα εξής:

«1. Έκαστο κράτος μέλος δύναται να κοινοποιεί στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ότι, στις σχέσεις του με άλλα κράτη μέλη που έχουν προβεί στην ίδια κοινοποίηση, τεκμαίρεται η συγκατάθεση για τη δίωξη, καταδίκη ή κράτηση ενός προσώπου προς έκτιση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας, για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα πριν από την παράδοσή του, πέραν εκείνης για την οποία παραδόθηκε, εκτός εάν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, η δικαστική αρχή εκτέλεσης ορίσει άλλως στην απόφασή της για την παράδοση.

2. Εξαιρέσει των περιπτώσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3, πρόσωπο το οποίο παραδόθηκε δεν διώκεται, καταδικάζεται ή άλλως πως στερείται της ελευθερίας του για αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα πριν από την παράδοσή του πέραν εκείνης για την οποία παραδόθηκε.

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν ο παραδοθείς, μολονότι είχε τη δυνατότητα να εγκαταλείψει το έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο παραδόθηκε, δεν το έπραξε εντός 45 ημερών από την οριστική απαλλαγή του ή επέστρεψε σε αυτό αφού το είχε εγκαταλείψει·

β) η αξιόποινη πράξη δεν τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας·

γ) η ποινική διαδικασία δεν συνεπάγεται την εφαρμογή μέτρου περιοριστικού της ελευθερίας του προσώπου·

δ) όταν στον παραδοθέντα ενδέχεται να επιβληθεί ποινή ή μέτρο που δεν συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας, ιδίως χρηματική ποινή ή υποκατάστατο μέτρο, ακόμη και εάν αυτή η ποινή ή το μέτρο ενδέχεται να περιορίζει την ατομική του ελευθερία·

ε) όταν ο συλληφθείς συγκατατέθηκε να παραδοθεί, ενδεχομένως συγχρόνως με την παραίτηση από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 13·

στ) όταν ο συλληφθείς μετά την παράδοσή του παραιτήθηκε ρητά από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας όσον αφορά συγκεκριμένες αξιόποινες πράξεις προγενέστερ[ες] της παράδοσής του. Η παραίτηση γίνεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος και καταχωρείται στα πρακτικά σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του εν λόγω κράτους. Διατυπώνεται κατά τρόπο που να προκύπτει ότι το έπραξε εκουσίως και έχοντας πλήρη επίγνωση των σχετικών συνεπειών. Προς τούτο, έχει το δικαίωμα να επικουρείται από νομικό παραστάτη·

ζ) οσάκις η δικαστική αρχή εκτέλεσης που παρέδωσε τον συλληφθέντα δίδει τη σχετική συγκατάθεσή της σύμφωνα με την παράγραφο 4.

4. Η αίτηση συγκατάθεσης υποβάλλεται στη δικαστική αρχή εκτέλεσης και συνοδεύεται από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 και από τη μετάφραση που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2. Δίδεται συγκατάθεση όταν για την αξιόποινη πράξη για την οποία ζητείται χωρεί επίσης παράδοση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης αρνείται τη συγκατάθεσή της για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 3 και μπορεί πέραν αυτού να την αρνηθεί μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 4. Η απόφαση λαμβάνεται το αργότερο 30 ημέρες μετά την παραλαβή της αίτησης.

Για τις περιπτώσεις του άρθρου 5, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πρέπει να παρέχει τις εγγυήσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.»

16. Το άρθρο 28 της αποφάσεως- πλαίσιο 2002/584, το οποίο φέρει τον τίτλο «Παράδοση ή μεταγενέστερη έκδοση», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Έκαστο κράτος μέλος δύναται να κοινοποιεί στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ότι, στις σχέσεις του με άλλα κράτη μέλη που έχουν προβεί στην αυτή κοινοποίηση, η συγκατάθεση για την παράδοση ενός προσώπου σε κράτος μέλος, διάφορο του κράτους μέλους εκτέλεσης, βάσει [ΕΕΣ] για αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα προ της παραδόσεώς του, τεκμαίρεται ότι έχει δοθεί, εκτός αν η δικαστική αρχή εκτέλεσης, για συγκεκριμένη περίπτωση, ορίσει άλλως στην περί παραδόσεως απόφασή της.

2. Πάντως, πρόσωπο το οποίο παραδόθηκε στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος κατ' εκτέλεση [ΕΕΣ] είναι δυνατόν, χωρίς τη συγκατάθεση του κράτους μέλους εκτέλεσης, να παραδοθεί σε άλλο κράτος μέλος εκτός του κράτους μέλους εκτέλεσης βάσει [ΕΕΣ] εκδοθέντος για αξιόποινη πράξη προγενέστερη της παράδοσής του στις εξής περιπτώσεις:

α) όταν ο καταζητούμενος, μολονότι είχε την ευκαιρία να εγκαταλείψει το έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο παραδόθηκε, δεν το έπραξε εντός 45 ημερών από την οριστική απαλλαγή του ή επέστρεψε σε αυτό αφού το είχε εγκαταλείψει·

β) όταν ο καταζητούμενος συγκατατίθεται να παραδοθεί σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος εκτέλεσης βάσει [ΕΕΣ]. Η συγκατάθεση παρέχεται ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος και καταχωρείται στα πρακτικά σύμφωνα με το εσωτερικό εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους. Διατυπώνεται κατά τρόπον που να προκύπτει ότι το έπραξε εκουσίως και έχοντας πλήρη επίγνωση των σχετικών συνεπειών. Προς τούτο, ο καταζητούμενος έχει το δικαίωμα να επικουρείται από νομικό παραστάτη·

γ) όταν ο καταζητούμενος δεν απολαύει του ευεργετήματος του κανόνα της ειδικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 3 στοιχεία α), ε), στ) και ζ).

3. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης συγκατατίθεται για την παράδοση σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με τους εξής κανόνες:

α) η αίτηση συγκατάθεσης υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 9, συνοδευόμενη από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 και από τη μετάφραση που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2·

β) δίδεται συγκατάθεση όταν η αξιόποινη πράξη για την οποία ζητείται επιδέχεται επίσης παράδοση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο·

γ) η απόφαση λαμβάνεται 30 ημέρες το αργότερο από την παραλαβή της αίτησης·

δ) η δικαστική αρχή εκτέλεσης αρνείται τη συγκατάθεσή της για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 3 και μπορεί πέραν αυτού να την αρνηθεί μόνο για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πρέπει να παρέχει τις εγγυήσεις που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο.

4. Παρά την παράγραφο 1, πρόσωπο το οποίο έχει παραδοθεί βάσει [ΕΕΣ], δεν εκδίδεται σε τρίτο κράτος χωρίς τη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους που το παρέδωσε. Η συγκατάθεση δίδεται σύμφωνα με τις συμβάσεις που δεσμεύουν αυτό το κράτος μέλος, καθώς και σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο.»

Β. Το ολλανδικό δίκαιο

17. Ο Overleveringswet (νόμος περί παραδόσεως), της 29ης Απριλίου 2004[4], μεταφέρει στο ολλανδικό δίκαιο την απόφαση-πλαίσιο 2002/584.

[4] Stb. 2004, αριθ. 195.

18. Το άρθρο 14 του νόμου περί παραδόσεως, το οποίο περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο ΙΙ –με τίτλο «Παράδοση από τις Κάτω Χώρες»–, τμήμα 1 –με τίτλο «Προϋποθέσεις παραδόσεως»–, μεταφέρει στο εσωτερικό δίκαιο, με τις παραγράφους 1 και 3, το άρθρο 27, παράγραφοι 2, 3 και 4, της αποφάσεως- πλαίσιο 2002/584 και ορίζει τα εξής:

«1. Η παράδοση επιτρέπεται μόνον υπό τη γενική προϋπόθεση ότι ο καταζητούμενος δεν θα διωχθεί ούτε θα του επιβληθούν ποινικές κυρώσεις ή οποιοσδήποτε άλλος περιορισμός της προσωπικής του ελευθερίας για αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν πριν από τον χρόνο παραδόσεώς του και για τις οποίες δεν παραδόθηκε, εκτός αν:

[…]

f) έχει προηγουμένως ζητηθεί και δοθεί η σχετική συγκατάθεση του δικαστηρίου.

[…]

3. Ο εισαγγελέας, το αργότερο την τρίτη ημέρα από την παραλαβή της αιτήσεως της δικαστικής αρχής εκδόσεως σχετικά με τη συγκατάθεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο f, ή στην παράγραφο 2, στοιχείο c, ζητεί από το δικαστήριο να εξετάσει την αίτηση. Για τον σκοπό αυτό, ο εισαγγελέας υποβάλλει στο δικαστήριο την αίτηση, συνοδευόμενη από τη μετάφρασή της. Το δικαστήριο δίδει τη συγκατάθεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο f, ή στην παράγραφο 2, στοιχείο c, για αξιόποινες πράξεις για τις οποίες η παράδοση θα μπορούσε να επιτραπεί δυνάμει του παρόντος νόμου. Εν πάση περιπτώσει, η απόφαση επί αιτήσεως λαμβάνεται εντός είκοσι επτά ημερών από την παραλαβή της αιτήσεως. Ο εισαγγελέας ενημερώνει αμελλητί τη δικαστική αρχή εκδόσεως σχετικά με την απόφαση του δικαστηρίου.»

19. Το άρθρο 25, παράγραφοι 1 και 3, του ως άνω νόμου, το οποίο περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο ΙΙ, τμήμα 2 –επιγραφόμενο «Διαδικασία παραδόσεως»–, τίτλος C –επιγραφόμενος «Απόφαση για την παράδοση»–, ορίζει τα εξής:

«1. Η ακρόαση του καταζητουμένου πραγματοποιείται δημοσίως, εκτός αν ο καταζητούμενος ζητήσει να εξεταστεί η υπόθεση κεκλεισμένων των θυρών ή αν τούτο διαταχθεί από το δικαστήριο για σοβαρούς λόγους που μνημονεύονται στα πρακτικά της συνεδριάσεως.

[…]

3. Κατά την ακρόασή του, ο καταζητούμενος μπορεί να επικουρείται από τον δικηγόρο του.

[…]»

III. Οι διαφορές των κύριων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα

A. Η υπόθεση C-428/21 PPU

20. Στις 13 Απριλίου 2021, το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο Βουδαπέστης-Πρωτευούσης, Ουγγαρία) υπέβαλε στις ολλανδικές αρχές αίτηση συγκαταθέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ′, και παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, όσον αφορά τον ΗΜ, υπήκοο Νιγηρίας, ο οποίος είχε παραδοθεί στις ουγγρικές αρχές δυνάμει ΕΕΣ εκτελεσθέντος στις 25 Μαΐου 2020 και είχε τεθεί

υπό κράτηση στην Ουγγαρία. Η ως άνω αίτηση υποβλήθηκε προκειμένου να καταστεί δυνατή η ποινική δίωξη του ΗΜ για αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα πριν από την παράδοσή του, πέραν εκείνης για την οποία είχε εκδοθεί το ΕΕΣ.

21. Κατά την ακρόασή του, ο ΗΜ δήλωσε ότι δεν επιθυμούσε να παραιτηθεί από την προστασία που παρέχει ο προβλεπόμενος στο άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο στ′, της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο κανόνας της ειδικότητας.

22. Υπό τις συνθήκες αυτές, το rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ), το οποίο επελήφθη της αιτήσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων, αφού αναγνώρισε το δικαίωμα ακροάσεως του ΗΜ ως προς τη συγκατάθεση για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ′, και παράγραφος 4, της [απόφασης-πλαίσιο 2002/584], ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, την έννοια ότι:

– ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του, όσον αφορά αίτηση συγκατάθεσης για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων, στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, όταν η δικαστική αρχή του εν λόγω κράτους μέλους προβαίνει σε ακρόασή του σχετικά με ενδεχόμενη παραίτηση από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο στ′, της απόφασης-πλαίσιο· ή

– ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του στο κράτος μέλος που τον παρέδωσε, ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτέλεσης, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης συγκατάθεσης για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων;

2) Εάν ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του όσον αφορά την απόφαση επί αίτησης συγκατάθεσης για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων, δυνάμει του άρθρου 27, παράγραφος 4, της [απόφασης-πλαίσιο 2002/584], στο κράτος μέλος που τον παρέδωσε, με ποιον τρόπο πρέπει το εν λόγω κράτος μέλος να του παράσχει τη δυνατότητα αυτή;»

Β. Η υπόθεση C-429/21 PPU

23. Στις 3 Μαΐου 2021, η Procureur des Konings van het Parket van Brussel (εισαγγελία πλημμελειοδικών Βρυξελλών, Βέλγιο) υπέβαλε στις ολλανδικές αρχές αίτηση συγκαταθέσεως για μεταγενέστερη παράδοση σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, όσον αφορά τον TZ, Ολλανδό υπήκοο, ο οποίος είχε παραδοθεί στις βελγικές αρχές βάσει ΕΕΣ και είχε τεθεί υπό κράτηση στο Βέλγιο. Η ως άνω αίτηση υποβλήθηκε προκειμένου να καταστεί δυνατή η παράδοση του TZ στις γερμανικές αρχές για την άσκηση ποινικής διώξεως για αξιόποινη πράξη διαπραχθείσα πριν από την παράδοσή του, πέραν εκείνης για την οποία είχε εκδοθεί το βελγικό ΕΕΣ.

24. Υπό τις συνθήκες αυτές, το rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ), το οποίο επελήφθη της αιτήσεως μεταγενέστερης παραδόσεως, αφού αναγνώρισε το δικαίωμα ακροάσεως του TZ ως προς τη μεταγενέστερη παράδοση, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 28, παράγραφος 3, της [απόφασης-πλαίσιο 2002/584], ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, την έννοια ότι:

– πρόσωπο το οποίο παραδόθηκε στο κράτος μέλος έκδοσης και κατά του οποίου ένα τρίτο κράτος μέλος εξέδωσε εν συνεχεία [ΕΕΣ] για πράξεις που τελέστηκαν πριν από την παράδοση αυτή πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του όσον αφορά την αίτηση συγκατάθεσης για μεταγενέστερη παράδοση, δυνάμει του άρθρου 28, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαίσιο [2002/584], στο κράτος μέλος έκδοσης, ενώπιον δικαστικής αρχής του εν λόγω κράτους μέλους, στο πλαίσιο της διαδικασίας που αφορά την εκτέλεση του εκδοθέντος από το τρίτο κράτος μέλος [ΕΕΣ]· ή

– το πρόσωπο αυτό πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του στο κράτος μέλος που το παρέδωσε προηγουμένως, ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτέλεσης, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης συγκατάθεσης για μεταγενέστερη παράδοση;

2) Εάν ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του όσον αφορά την απόφαση επί αίτησης συγκατάθεσης για μεταγενέστερη παράδοση, δυνάμει του άρθρου 28, παράγραφος 3, της [απόφασης-πλαίσιο 2002/584], στο κράτος μέλος που τον παρέδωσε προηγουμένως, με ποιον τρόπο πρέπει το εν λόγω κράτος μέλος να του παράσχει τη δυνατότητα αυτή;»

IV. Η επείγουσα διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

25. Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εξεταστούν οι υπό κρίση αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως κατά την επείγουσα διαδικασία του άρθρου 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Προς στήριξη του αιτήματος αυτού, προβάλλει ότι τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία αποφάσεως-πλαίσιο εμπίπτουσας στον τίτλο V του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ.

26. Όσον αφορά το κριτήριο του επείγοντος, στο πλαίσιο της υποθέσεως C-428/21 PPU, το αιτούν δικαστήριο σημειώνει ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, ο ΗΜ τελούσε υπό προσωρινή κράτηση στην Ουγγαρία. Το ως άνω δικαστήριο επισημαίνει ότι, εάν χορηγήσει τη συγκατάθεσή του για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων, ο ΗΜ ενδέχεται να τεθεί υπό προσωρινή κράτηση και για πρόσθετες πράξεις, γεγονός που δύναται να οδηγήσει σε παράταση της διάρκειας της κρατήσεως αυτής και σε βαρύτερη ποινή σε περίπτωση καταδίκης. Αντιθέτως, αν το εν λόγω δικαστήριο απορρίψει την αίτηση διευρύνσεως των αξιόποινων πράξεων, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος δεν θα έχει, κατ' αρχήν, τη δυνατότητα να θέσει τον ΗΜ υπό προσωρινή κράτηση για τις πράξεις τις οποίες αφορά η αίτηση και, σε περίπτωση καταδίκης, η αρμόδια δικαστική αρχή του ως άνω κράτους μέλους δεν θα έχει, κατ' αρχήν, το δικαίωμα να εκτελέσει στερητική της ελευθερίας ποινή επιβληθείσα για τις πράξεις αυτές. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η απάντηση του Δικαστηρίου επί των προδικαστικών ερωτημάτων ασκεί άμεση και αποφασιστική επιρροή ως προς τη διάρκεια της κρατήσεως του ΗΜ στην Ουγγαρία.

27. Στο πλαίσιο της υποθέσεως C-429/21 PPU, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι ο TZ τελεί υπό κράτηση στο Βέλγιο μέχρι την έκδοση της αποφάσεώς του επί της αιτήσεως συγκαταθέσεως για τη μεταγενέστερη παράδοση στη Γερμανία προς τον σκοπό εκτελέσεως του εκδοθέντος από τις γερμανικές αρχές ΕΕΣ για τον TZ. Επισημαίνει ότι η απόφαση του Δικαστηρίου ασκεί επιρροή ως προς τη συνέχιση της κρατήσεως του ως άνω προσώπου στο Βέλγιο.

28. Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε, στις 29 Ιουλίου 2021, να δεχθεί το αίτημα του αιτούντος δικαστηρίου για εκδίκαση αμφοτέρων των υπό κρίση υποθέσεων με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία. Αποφάσισε επίσης να συνεκδικάσει τις υποθέσεις αυτές, προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως, και να θέσει στην Ολλανδική Κυβέρνηση ερωτήσεις προς γραπτή απάντηση.

29. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η Openbaar Ministerie (εισαγγελική αρχή, Κάτω Χώρες), η Ολλανδική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ολλανδική Κυβέρνηση απάντησε επίσης γραπτώς στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου. Η εισαγγελική αρχή, η Ολλανδική, η Ιρλανδική, η Γαλλική και η Ουγγρική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή ανέπτυξαν προφορικώς τις παρατηρήσεις τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 8ης Σεπτεμβρίου 2021.

V. Ανάλυση

30. Το αιτούν δικαστήριο, αφού επισήμανε ότι το δικαίωμα ακροάσεως του παραδοθέντος σε σχέση με αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως αποτελεί μέρος των δικαιωμάτων άμυνάς του, τα οποία είναι συμφυή με το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας[5], υποβάλλει, σε αμφότερες τις υπό κρίση υποθέσεις, δύο προδικαστικά ερωτήματα: με το πρώτο ερώτημα, ερωτά το Δικαστήριο σε ποιο κράτος μέλος πρέπει το ως άνω πρόσωπο να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του και, με το δεύτερο ερώτημα, ζητεί να διευκρινιστεί με ποιον τρόπο μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό σε περίπτωση ασκήσεώς του στο κράτος μέλος εκτελέσεως.

31. Συναφώς, υπογραμμίζω εξαρχής ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 δεν παρέχει ρητώς στον παραδοθέντα το δικαίωμα ακροάσεως επί αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως και ότι το ζήτημα αυτό δεν έχει απασχολήσει ακόμη τη νομολογία του Δικαστηρίου[6].

32. Ως εκ τούτου, πριν υπεισέλθω στην εξέταση των δύο προδικαστικών ερωτημάτων, θα εξετάσω αν οι κρίσιμες διατάξεις της άνω αποφάσεως-πλαίσιο, ερμηνευόμενες υπό το πρίσμα του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι ο παραδοθείς έχει δικαίωμα ακροάσεως επί αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως.

[5] Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Campos Sánchez-Bordona στην υπόθεση Openbaar Ministerie (Πλαστογραφία) (C-510/19, EU:C:2020:494, σημείο 87).

[6] Καίτοι το δικαίωμα αυτό αναγνωρίστηκε, για λόγους πληρότητας, από τον γενικό εισαγγελέα M. Campos Sánchez-Bordona στις προτάσεις του στην υπόθεση Openbaar Ministerie (Πλαστογραφία) (C-510/19, EU:C:2020:494, σημεία 84 έως 89), το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του ζητήματος αυτού με την απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Πλαστογραφία) (C-510/19, EU:C:2020:953).

Α. Επί του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος επί αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως

33. Επισημαίνω ότι μολονότι, στο πλαίσιο της εκδόσεως ΕΕΣ, η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 προβλέπει, στο άρθρο 14, ότι ο συλληφθείς, όταν δεν συγκατατίθεται στην παράδοσή του, έχει δικαίωμα ακροάσεως από τη δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως, εντούτοις η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο σιωπά ως προς το δικαίωμα ακροάσεως του ήδη παραδοθέντος προσώπου όσον αφορά αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως.

34. Τούτου λεχθέντος, εκτιμώ ότι η ερμηνεία των σχετικών διατάξεων της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, εξεταζόμενων υπό το πρίσμα των σκοπών της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, παρέχει τη δυνατότητα να αναγνωριστεί στον παραδοθέντα δικαίωμα ακροάσεως σε σχέση με αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως.

35. Πρώτον, υπενθυμίζω ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 καθιερώνει ένα σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας των ποινικών δικαστικών αποφάσεων, το οποίο στηρίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως και βασίζεται σε υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών[7], σεβόμενη πάντως τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρώντας τις αρχές που αναγνωρίζονται από το άρθρο 6 ΣΕΕ και εκφράζονται στον Χάρτη[8], ιδίως δε στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, αυτού.

36. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το δικαίωμα ακροάσεως στο πλαίσιο οποιασδήποτε διαδικασίας, το οποίο συνιστά αναπόσπαστο μέρος της γενικής αρχής του δικαίου της Ένωσης περί σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, εγγυάται σε όλους τη δυνατότητα να καθιστούν γνωστή, λυσιτελώς και ουσιαστικώς, την άποψή τους κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως που θα μπορούσε να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους[9].

37. Δεύτερον, κατ' αρχάς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η απόφαση περί παροχής συγκαταθέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων διακρίνεται από εκείνη που αφορά την εκτέλεση ΕΕΣ και παράγει, για τον ενδιαφερόμενο, αποτελέσματα που διακρίνονται από εκείνα της τελευταίας αυτής αποφάσεως[10]. Το ίδιο ισχύει, κατ' εμέ, όσον αφορά την απόφαση περί παροχής συγκαταθέσεως για μεταγενέστερη παράδοση.

38. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 27, παράγραφος 4, και το άρθρο 28, παράγραφος 3, στοιχεία β′ και δ′, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, δίδεται συμπληρωματική συγκατάθεση όταν για την αξιόποινη πράξη για την οποία αυτή ζητείται χωρεί επίσης παράδοση σύμφωνα με τις διατάξεις της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο, η δε δικαστική αρχή εκτελέσεως αρνείται τη συγκατάθεσή της για τους ίδιους λόγους υποχρεωτικής ή προαιρετικής μη εκτελέσεως με αυτούς που προβλέπονται για το ΕΕΣ στα άρθρα 3 και 4 της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο.

39. Τέλος, όπως και η διαδικασία σχετικά με την εκτέλεση του ΕΕΣ, οι διαδικασίες σχετικά με τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων και με τη μεταγενέστερη παράδοση, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο και αντιθέτως προς τη θέση που διατύπωσε η Ουγγρική Κυβέρνηση κατά την

7 Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 5, 6 και 10 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584.

8 Βλ. αιτιολογική σκέψη 12 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584.

9 Πρβλ. απόφαση της 26ης Ιουλίου 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

10 Απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Πλαστογραφία) (C-510/19, EU:C:2020:953, σκέψη 60).

επ' ακροατηρίου συζήτηση, μπορούν επίσης να θίξουν την ελευθερία του παραδοθέντος, δεδομένου ότι αφορούν αξιόποινη πράξη διαφορετική από εκείνη που δικαιολόγησε την παράδοση, και είναι ικανές να οδηγήσουν σε βαρύτερη καταδίκη του προσώπου αυτού [11].

40. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, πρέπει να υπάρξει παραλληλισμός μεταξύ, αφενός, του δικαιώματος που παρέχεται κατά την πρώτη παράδοση και, αφετέρου, του δικαιώματος που ασκείται κατά τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων ή κατά τη μεταγενέστερη παράδοση και να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ανάγκη ακροάσεως του παραδοθέντος σε σχέση με αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως στηρίζεται στις ίδιες απαιτήσεις με εκείνες που δικαιολογούν το δικαίωμα ακροάσεώς του σε σχέση με την αρχική παράδοσή του [12].

41. Εν κατακλείδι, εκτιμώ ότι το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', και παράγραφος 4, καθώς και το άρθρο 28, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να τύχει ακροάσεως επί αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως.

42. Βάσει της διευκρινίσεως αυτής, τα προδικαστικά ερωτήματα που υπεβλήθησαν από το αιτούν δικαστήριο αφορούν το ζήτημα, αφενός, σε ποιο κράτος μέλος και, αφετέρου, με ποια διαδικασία μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα ακροάσεως του παραδοθέντος.

Β. Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

43. Το πρώτο προδικαστικό ερώτημα αφορά το ζήτημα σε ποιο κράτος μέλος ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του σε σχέση με αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως.

44. Αφού επισήμανε ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 δεν περιέχει κανέναν σχετικό κανόνα, το αιτούν δικαστήριο, στην υπόθεση C-428/21 PPU, εξετάζει, κατ' ουσίαν, δύο εκδοχές. Στην πρώτη περίπτωση γίνεται δεκτό ότι ο παραδοθείς είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, όταν η ακρόαση ενώπιον της δικαστικής αρχής του ως άνω κράτους μέλους αφορά ενδεχόμενη παραίτηση του παραδοθέντος από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας που θεσπίζεται στο άρθρο 27, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο. Στη δεύτερη εκδοχή γίνεται δεκτό ότι το εν λόγω πρόσωπο είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του στο κράτος μέλος εκτελέσεως, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορηγήσεως της συγκαταθέσεως. Στην τελευταία αυτή εκδοχή, η δικαστική αρχή εκτελέσεως θα μπορούσε, κατά το αιτούν δικαστήριο, είτε απλώς να λάβει γνώση πρακτικών ακροάσεως (στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος) είτε να διεξαγάγει ακροαματική διαδικασία.

45. Στην υπόθεση C-429/21 PPU, το αιτούν δικαστήριο εξετάζει επίσης δύο περιπτώσεις. Στην πρώτη εκδοχή γίνεται δεκτό ότι ο παραδοθείς είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του στο κράτος μέλος εκδόσεως, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτελέσεως του δεύτερου ΕΕΣ. Στη δεύτερη περίπτωση γίνεται δεκτό ότι ο παραδοθείς είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του στο κράτος μέλος εκτελέσεως.

[11] Βλ. απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Πλαστογραφία) (C-510/19, EU:C:2020:953, σκέψη 62).

[12] Εξάλλου, η ερμηνεία των άρθρων 27 και 28 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584 υπό την έννοια ότι δεν αναγνωρίζουν το δικαίωμα ακροάσεως του παραδοθέντος σε σχέση με αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, ενώ το άρθρο 14 της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο παρέχει το ίδιο αυτό δικαίωμα στον συλληφθέντα σε σχέση με μια (πρώτη) αίτηση παραδόσεως, θα δημιουργούσε αδικαιολόγητη διαφοροποίηση μεταξύ δύο συγκρίσιμων, εξίσου περιοριστικών της ελευθερίας του ενδιαφερομένου, καταστάσεων και θα μπορούσε να θέσει εν αμφιβόλω τη συμβατότητα των διατάξεων αυτών με τα θεμελιώδη δικαιώματα του παραδοθέντος.

46. Επισημαίνω εκ προοιμίου ότι το προδικαστικό ερώτημα δεν περιορίζεται στο ζήτημα σε ποιο κράτος μέλος, νοούμενο ως τόπο φυσικής παρουσίας, ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του, αλλά αφορά κυρίως το ζήτημα ενώπιον του δικαστηρίου ποιου κράτους μέλους πρέπει ο παραδοθείς να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του [13].

47. Συναφώς, πρώτον, υπενθυμίζω ότι, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, στα οποία παραπέμπουν το άρθρο 27, παράγραφος 4, και το άρθρο 28, παράγραφος 3, στοιχείο δ', της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο, εναπόκειται στη δικαστική αρχή εκτελέσεως να εξακριβώσει την απουσία λόγων υποχρεωτικής μη εκτελέσεως του ΕΕΣ, οι οποίοι θα συνεπήγοντο και άρνηση της συμπληρωματικής συγκαταθέσεως. Ακόμη και αν ληφθεί υπόψη η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος δεν είναι αρμόδια να αποφανθεί επί των λόγων αρνήσεως της συμπληρωματικής συγκαταθέσεως. Επομένως, η δικαστική αρχή εκτελέσεως υπέχει την υποχρέωση ακροάσεως του παραδοθέντος επί του ζητήματος αυτού, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως [14].

48. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι επιβάλλεται η δικαστική αρχή εκτελέσεως, εν προκειμένω η ολλανδική δικαστική αρχή, να μετάσχει, τουλάχιστον, στη διαδικασία στην οποία ο παραδοθείς ασκεί το δικαίωμα ακροάσεώς του, όταν η διαδικασία αυτή διεξάγεται στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, εν προκειμένω, στις υποθέσεις C-428/21 PPU και C-429/21 PPU, στην Ουγγαρία και στο Βέλγιο αντιστοίχως, βάσει των διαδικασιών που εξετάζονται στην απάντηση επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος.

49. Λαμβανομένης υπόψη της ερμηνείας αυτής και αντιθέτως προς την εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου ως προς την πρώτη εκδοχή που εξετάζει, αμφιβάλλω αν ο παραδοθείς είναι σε θέση, άνευ άλλου τινός, να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος όταν η ακρόασή του ενώπιον της δικαστικής αρχής του ως άνω κράτους μέλους αφορά ενδεχόμενη παραίτηση από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας ή όταν η δεύτερη δικαστική αρχή εκτελέσεως αποφαίνεται επί της εκτελέσεως του δεύτερου ΕΕΣ.

50. Πράγματι, λαμβανομένου υπόψη ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως παραμένει αρμόδια όσον αφορά τη διαδικασία της συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, η οποία διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως, θεωρώ προφανές ότι η άσκηση του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος πρέπει να του παρέχει τη δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή του ενώπιον της ως άνω αρχής ως προς τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων ή τη μεταγενέστερη παράδοση σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως. Όπως ορθώς επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, στην υπόθεση C-428/21 PPU, η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος δεν είναι αρμόδια να αποφανθεί επί της διευρύνσεως των αξιόποινων πράξεων και, στην υπόθεση C-429/21 PPU, το πλαίσιο εντός του οποίου η δεύτερη δικαστική αρχή εκτελέσεως

[13] Τούτο προκύπτει επίσης, εμμέσως, από την περιγραφή των εναλλακτικών περιπτώσεων που εξετάζονται από το αιτούν δικαστήριο, όταν αυτό εξετάζει τη δυνατότητα, στην υπόθεση C-428/21 PPU, ο παραδοθείς να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του «στο κράτος μέλος που τον παρέδωσε» και το δικαίωμα αυτό να ασκείται «όταν η δικαστική αρχή εκτελέσεως δύναται […] να λάβει γνώση πρακτικών ακρόασης» (στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος).

[14] Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας P. Cruz Villalón στη γνώμη του επί της υποθέσεως West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:322, σημείο 87), η προϋπόθεση της συγκαταθέσεως του κράτους μέλους εκτελέσεως για κάθε μεταγενέστερη παράδοση, στην απλή περίπτωση την οποία προβλέπει ρητώς το άρθρο 28, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, αποσκοπεί ουσιαστικά στο να παράσχει τη δυνατότητα στο κράτος μέλος αυτό να εξακολουθεί να επηρεάζει τους όρους παραδόσεως ατόμου σε άλλο κράτος μέλος, ειδικά υπό την ιδιότητα του κράτους μέλους που εγγυάται σε πρώτο βαθμό τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του παραδιδόμενου ατόμου και τους περιορισμούς τους οποίους η παράδοση αναπόφευκτα συνεπάγεται. Μολονότι η ως άνω γνώμη αφορά την περίπτωση συγκαταθέσεως για μεταγενέστερη παράδοση, η ίδια αρχή εφαρμόζεται, κατ' εμέ, στην περίπτωση της συγκαταθέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων.

αποφαίνεται επί της εκτελέσεως του δεύτερου ΕΕΣ δεν είναι κατ' ανάγκην το ίδιο με το πλαίσιο εντός του οποίου η πρώτη δικαστική αρχή εκτελέσεως αποφαίνεται επί της μεταγενέστερης παραδόσεως [15].

51. Εξάλλου, το γεγονός ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 επιτρέπει στον παραδοθέντα να παραιτηθεί από τον κανόνα της ειδικότητας μετά την παράδοσή του ή να δώσει τη συγκατάθεσή του για τη μεταγενέστερη παράδοση ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος και σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους αυτού [16] δεν εμποδίζει, κατά τη γνώμη μου, το ανωτέρω συμπέρασμα. Πράγματι, η δυνατότητα αυτή, η οποία συνιστά παρέκκλιση από τον κανόνα κατά τον οποίο η παραίτηση από τον κανόνα της ειδικότητας ή η συγκατάθεση για την παράδοση λαμβάνουν χώρα, υπό κανονικές συνθήκες, ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής του κράτους μέλους εκτελέσεως [17], δικαιολογείται από την παρουσία του προσώπου αυτού στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος και από το γεγονός ότι στις περιπτώσεις αυτές, στις οποίες η «απόφαση» εναπόκειται μόνο στον παραδοθέντα, ο νομοθέτης της Ένωσης του παρέχει, για λόγους αποτελεσματικότητας, τη δυνατότητα να ασκήσει ενώπιον των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος τα δικαιώματα τα οποία, υπό κανονικές συνθήκες, θα ασκούσε ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτελέσεως.

52. Όσον αφορά, δεύτερον, το ζήτημα του προσδιορισμού του τόπου στον οποίο ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του, παρατηρώ, προκαταρκτικώς, ότι, κατά το άρθρο 267, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο αποφαίνεται με προδικαστικές αποφάσεις επί της ερμηνείας των Συνθηκών ή επί του κύρους και της ερμηνείας των πράξεων των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης. Αντιθέτως, η εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης σε συγκεκριμένες υποθέσεις, κατά μείζονα δε λόγο η εφαρμογή των εθνικών νομοθεσιών που θεσπίζονται στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή του νομικού πλαισίου της Ένωσης, αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων [18]. Ωστόσο, απόκειται στο Δικαστήριο να παρέχει διευκρινίσεις ως προς το γενικό πλαίσιο καθώς και, ενδεχομένως, στοιχεία ως προς τη συμβατότητα των υφιστάμενων νομικών πράξεων με το δίκαιο της Ένωσης.

53. Κατόπιν της διευκρινίσεως αυτής, εκτιμώ ότι, ελλείψει σχετικών κανόνων στην απόφαση-πλαίσιο 2002/584, οι πρακτικές ρυθμίσεις ως προς την άσκηση του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος πρέπει να καθορίζονται με συμφωνία μεταξύ των αρμόδιων δικαστικών αρχών του κράτους μέλους εκτελέσεως και του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος, τηρουμένης της αρχής της διαδικαστικής αυτονομίας, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως είναι αρμόδια για την έκδοση αποφάσεως επί της

[15] Για τους ίδιους λόγους, εκτιμώ ότι η θέση του γενικού εισαγγελέα M. Campos Sánchez-Bordona στις προτάσεις του στην υπόθεση Openbaar Ministerie (Πλαστογραφία) (C-510/19, EU:C:2020:494, σημείο 90), κατά την οποία ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας στο πλαίσιο αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως μπορεί να λάβει τη μορφή ακροάσεως η οποία διατάσσεται στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 27 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584 ή της δυνατότητας του ενδιαφερομένου να αντιταχθεί στην εν λόγω διεύρυνση ενώπιον της αρχής εκδόσεως του εντάλματος, ως απαραίτητου προηγούμενου σταδίου της αποστολής της αιτήσεως εκ μέρους της εν λόγω αρχής στην αρχή εκτελέσεως, έχει την έννοια ότι, εφόσον η δικαστική αρχή εκτελέσεως παραμένει αρμόδια όσον αφορά τη διαδικασία συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, το δικαίωμα ακροάσεως του παραδοθέντος δεν μπορεί να ασκηθεί απλώς ενώπιον των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος, αλλά απαιτείται, τουλάχιστον, η συμμετοχή της δικαστικής αρχής εκτελέσεως.

[16] Βλ., αντιστοίχως, άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο στ', της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, το οποίο έχει εφαρμογή όταν το πρόσωπο δεν έχει ήδη παραιτηθεί από τον κανόνα της ειδικότητας ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτελέσεως σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, και το άρθρο 28, παράγραφος 2, στοιχείο β', της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο.

[17] Βλ. άρθρο 13, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584.

[18] Πρβλ., μεταξύ άλλων, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στην υπόθεση Van Ameyde España (C-923/19, EU:C:2021:125, σημεία 49 και 50).

συμπληρωματικής συγκαταθέσεως και ότι κάθε διακανονισμός μεταξύ των αρμόδιων δικαστικών αρχών πρέπει να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα του παραδοθέντος, ιδίως δε το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

54. Η ίδια η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 παρέχει παραδείγματα συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων δικαστικών αρχών. Συγκεκριμένα, το άρθρο 19, παράγραφος 2, της ως άνω αποφάσεως-πλαίσιο προβλέπει ότι η ακρόαση καταζητουμένου προ της λήψεως αποφάσεως επί ΕΕΣ διεξάγεται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως και οι «προϋποθέσεις καθορίζονται με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος και της δικαστικής αρχής εκτέλεσης», το δε άρθρο 31, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή διακανονισμούς που ισχύουν κατά την υιοθέτηση της ίδιας αποφάσεως-πλαίσιο ή να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή διακανονισμούς μετά την έναρξη ισχύος της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, στον βαθμό που οι ως άνω υφιστάμενες ή νέες συμφωνίες ή διακανονισμοί επιτρέπουν την εμβάθυνση ή διεύρυνση του περιεχομένου της αποφάσεως-πλαίσιο και συμβάλλουν στην περαιτέρω απλούστευση και διευκόλυνση των διαδικασιών παραδόσεως προσώπων για τα οποία έχει εκδοθεί ΕΕΣ.

55. Επιπλέον, η δυνατότητα να καθοριστούν οι πρακτικές ρυθμίσεις εκτελέσεως με συμφωνία μεταξύ των δικαστικών αρχών εκτελέσεως και εκδόσεως του εντάλματος συνάδει με τη φύση και τη λογική του συστήματος δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση [19], καθώς και με το πνεύμα της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, η οποία καθιερώνει ένα σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας των ποινικών δικαστικών αποφάσεων, το οποίο βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως και στηρίζεται σε υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών [20].

56. Όσον αφορά, ειδικότερα, τις περιπτώσεις που εξετάζονται από το αιτούν δικαστήριο, αφενός, εκτιμώ ότι κανένα στοιχείο της σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης δεν εμποδίζει, βάσει της δεύτερης εκδοχής που εξετάζει το αιτούν δικαστήριο, την ακρόαση του παραδοθέντος ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτελέσεως στο κράτος μέλος εκτελέσεως, στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με τη χορήγηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, μολονότι η παρουσία του προσώπου αυτού στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος καθώς και η κράτησή του, όπως στις υποθέσεις των κύριων δικών, καθιστούν τη λύση αυτή, η οποία θα μπορούσε θεωρητικώς να είναι η πλέον άμεση [21], ιδιαίτερα δυσεφάρμοστη στην πράξη για τις οικείες αρχές και τον ενδιαφερόμενο.

57. Αφετέρου, εκτιμώ ότι η σχετική νομοθεσία της Ένωσης δεν αντιτίθεται ούτε στη δυνατότητα ακροάσεως του παραδοθέντος στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος. Το γεγονός ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως είναι αρμόδια να εξετάσει αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως δεν συνεπάγεται ότι ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του οπωσδήποτε στο έδαφος του τελευταίου αυτού κράτους μέλους.

58. Πράγματι, η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, σεβόμενη τα θεμελιώδη δικαιώματα των ενδιαφερομένων, καθιερώνει, όπως ήδη επισημάνθηκε, ένα σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας των ποινικών δικαστικών αποφάσεων, το οποίο στηρίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως και βασίζεται σε υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, το

[19] Βλ., για παράδειγμα, άρθρο 22, παράγραφος 5, και άρθρο 24, παράγραφος 3, της οδηγίας 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ 2014, L 130, σ. 1).

[20] Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 6 και 10 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584.

[21] Λόγω του γεγονότος ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως είναι αρμόδια, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως, για την απόφαση επί της συμπληρωματικής συγκαταθέσεως.

Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα άρθρα 27 και 28 της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο, κατά το μέρος που θεσπίζουν κανόνες που παρεκκλίνουν από την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, δεν μπορούν να ερμηνεύονται με τρόπο που να παρεμποδίζει την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκει η απόφαση-πλαίσιο, ο οποίος συνίσταται στη διευκόλυνση και την επιτάχυνση των παραδόσεων μεταξύ των δικαστικών αρχών των κρατών μελών, λαμβανομένης υπόψη της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που πρέπει να υπάρχει μεταξύ τους[22]. Η αντίθετη λύση θα συνεπαγόταν, εν τοις πράγμασιν, την επαναφορά ιδιαίτερα επαχθών διαδικασιών, όπως είναι οι εφαρμοστέες στον τομέα της εκδόσεως, θέτοντας σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού που έχει θεσπιστεί με την ως άνω απόφαση-πλαίσιο.

59. Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμώ επίσης ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν εμποδίζει επί αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως να λαμβάνει χώρα η ακρόαση του παραδοθέντος κατά τη διάρκεια διαδικασίας σχετικής με την ενδεχόμενη παραίτηση από τον κανόνα της ειδικότητας ή την αποδοχή μεταγενέστερης παραδόσεως[23], υπό την προϋπόθεση ότι η ακρόαση αυτή διακρίνεται σαφώς από τις δύο ως άνω διαδικασίες και ότι ο ενδιαφερόμενος έχει ενημερωθεί ότι η τοποθέτησή του επί της αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως απευθύνεται προς τη δικαστική αρχή εκτελέσεως και θα εξεταστεί σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως.

60. Υπό τις συνθήκες αυτές, προτείνω να δοθεί στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα η απάντηση ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, και ειδικότερα το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ′, και παράγραφος 4, καθώς και το άρθρο 28, παράγραφος 3, αυτής, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι ο παραδοθείς κατόπιν εκτελέσεως ενός πρώτου ΕΕΣ πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του σε σχέση με αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτελέσεως που είναι αρμόδια για την εξέταση της ως άνω αιτήσεως, ανεξαρτήτως του αν η ακρόαση του παραδοθέντος θα λαμβάνει χώρα στο κράτος μέλος εκτελέσεως ή στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος.

Γ. Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

61. Το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα αφορά τον τρόπο με τον οποίο ο παραδοθείς πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του σε σχέση με αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, στην περίπτωση που το δικαίωμα αυτό πρέπει να ασκηθεί στο κράτος μέλος εκτελέσεως.

62. Σε αμφότερες τις υποθέσεις των κύριων δικών, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι οι παραδοθέντες δεν κλητεύθηκαν και δεν ήταν παρόντες κατά την εξέταση των αιτήσεων συμπληρωματικής συγκαταθέσεως και ότι δεν παρέστη δικηγόρος για να τους εκπροσωπήσει. Στην υπόθεση C-428/21 PPU, το ως άνω δικαστήριο διευκρινίζει επίσης ότι στην αίτηση συγκαταθέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων είχαν επισυναφθεί πρακτικά ακροάσεως του παραδοθέντος, ενώπιον δικαστικής αρχής του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος (της Ουγγαρίας), ο οποίος είχε δηλώσει ότι δεν επιθυμούσε να παραιτηθεί από το ευεργέτημα του κανόνα της ειδικότητας.

[22] Πρβλ. απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2020, Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Αρχή της ειδικότητας) (C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, σκέψη 35).

[23] Δυνάμει, αντιστοίχως, του άρθρου 27, παράγραφος 3, στοιχείο στ′, και του άρθρου 28, παράγραφος 2, στοιχείο β′, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584.

63. Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζω ότι η εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις υπάγεται κατ' ουσίαν στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων, το δε Δικαστήριο μπορεί να παράσχει, ενδεχομένως, στοιχεία ως προς τη συμβατότητα των υφιστάμενων νομικών πράξεων με το δίκαιο της Ένωσης [24].

64. Τούτου λεχθέντος, όπως επισήμανα με την απάντησή μου στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα [25], εκτιμώ ότι, ελλείψει ειδικού κανόνα, η διαδικασία ασκήσεως του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος όσον αφορά αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως πρέπει να ρυθμίζεται με συμφωνία μεταξύ των οικείων δικαστικών αρχών του κράτους μέλους εκτελέσεως και του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος, τηρουμένης της αρχής της διαδικαστικής αυτονομίας, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως είναι αρμόδια για την έκδοση αποφάσεως περί συμπληρωματικής συγκαταθέσεως και ότι οποιοσδήποτε διακανονισμός μεταξύ των οικείων δικαστικών αρχών πρέπει να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα του παραδοθέντος, ιδίως δε το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

65. Όσον αφορά, ειδικότερα, τη συγκεκριμένη διαδικασία ασκήσεως του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος όσον αφορά αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, εκτιμώ, πρώτον, ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές μπορούν να στηριχθούν, στον βαθμό που το επιτρέπει η εθνική νομοθεσία, σε άλλα μέσα που συνθέτουν το νομικό πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις εντός της Ένωσης. Το πλαίσιο αυτό θα μπορούσε να παράσχει ένα σημείο αναφοράς για τις ως άνω αρχές, αποτρέποντας το ενδεχόμενο να υπονομευθεί η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού του ΕΕΣ λόγω της ποικιλομορφίας των εφαρμοστέων κανόνων ή της, απρόσφορης και χρονοβόρας, εις διπλούν παροχής εγγυήσεων στο παραδοθέν πρόσωπο σε αμφότερα τα κράτη μέλη τα οποία αφορά η αίτηση συμπληρωματικής συγκαταθέσεως [26].

66. Μεταξύ των μέσων αυτών, κατ' αρχάς, επισημαίνω την προσωρινή μεταγωγή του παραδοθέντος, όπως προβλέπεται ιδίως στα άρθρα 22 και 23 της οδηγίας 2014/41 με σκοπό την εκτέλεση ευρωπαϊκού ερευνητικού μέτρου σε ποινικές υποθέσεις [27], μολονότι πρόκειται για μέτρο ιδιαίτερα δυσεφάρμοστο για τις οικείες αρχές. Το ίδιο ισχύει, κατά τη γνώμη μου, όσον αφορά την ενδεχόμενη μετακίνηση της δικαστικής αρχής εκτελέσεως στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος προς τον σκοπό ακροάσεως του παραδοθέντος.

67. Εν συνεχεία, παραπέμπω στους μηχανισμούς οπτικοακουστικής μεταδόσεως και ειδικότερα στην τηλεδιάσκεψη. Η χρήση των μέσων αυτών προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 24 της οδηγίας 2014/41, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα σε δικαστική αρχή να εκδίδει ευρωπαϊκή εντολή έρευνας για την εξέταση, ως υπόπτου ή κατηγορουμένου, προσώπου το οποίο βρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Χωρίς να θέλω να υπεισέλθω στις αρμοδιότητες των εθνικών αρχών, φρονώ ότι ο μηχανισμός αυτός είναι ιδιαίτερα πρόσφορος προκειμένου ο παραδοθείς που βρίσκεται στο κράτος μέλος εκδόσεως να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του

[24] Βλ. σημείο 52 των παρουσών προτάσεων.

[25] Βλ. σημεία 53 έως 55 των παρουσών προτάσεων.

[26] Υπενθυμίζω, συναφώς, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 4, και το άρθρο 28, παράγραφος 3, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, η απόφαση επί της αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως λαμβάνεται το αργότερο τριάντα ημέρες μετά την παραλαβή της αιτήσεως αυτής.

[27] Εκτιμώ ότι, ανεξαρτήτως της δυνατότητας εφαρμογής της οδηγίας αυτής στην υπό κρίση υπόθεση, την οποία αμφισβητούν οι ολλανδικές αρχές και η Επιτροπή με τις παρατηρήσεις τους, τίποτα δεν εμποδίζει τις εθνικές αρχές να χρησιμοποιούν το μέσο αυτό στις διαδικασίες τους για την εφαρμογή του μηχανισμού του ΕΕΣ.

ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτελέσεως, πριν αυτή αποφανθεί επί της αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, χωρίς να απαιτείται η μεταγωγή του στο κράτος μέλος εκτελέσεως [28].

68. Τέλος, εκτιμώ ότι, σε περιπτώσεις όπως οι υπό κρίση, το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται, επίσης, στη δυνατότητα ασκήσεως του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος με χρήση της γραπτής διαδικασίας. Η διαδικασία αυτή προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 8 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 [29], το οποίο, στην παράγραφο 1, ορίζει ότι τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ύποπτοι και οι κατηγορούμενοι έχουν το δικαίωμα παραστάσεως στη δίκη τους, στη δε παράγραφο 6 προβλέπει ότι το άρθρο αυτό δεν θίγει τους εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους η διαδικασία ή ορισμένα στάδιά της διεξάγονται γραπτώς, εφόσον αυτό συνάδει με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.

69. Κατά τη γνώμη μου, μια τέτοια διαδικασία θα μπορούσε να παράσχει τη δυνατότητα στον μεν ενδιαφερόμενο να εκφράσει την άποψή του, στη δε αρχή εκτελέσεως να αποφανθεί, έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως, επί της αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως, χωρίς να θίγεται η δυνατότητα της αρχής αυτής να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από την αρμόδια δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584.

70. Φρονώ, εξάλλου, ότι μια τέτοια ερμηνεία της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584 συνάδει με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) σχετικά με το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), στο οποίο αντιστοιχεί το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη [30].

71. Πράγματι, κατά το ΕΔΔΑ, η διαδικασία εκδόσεως, από την οποία προέρχεται, κατ' ουσίαν, ο μηχανισμός του ΕΕΣ, δεν συνεπάγεται αμφισβήτηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικής φύσεως του αιτούντος ούτε αφορά το βάσιμο κατηγορίας ποινικής φύσεως κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ [31]. Εν πάση περιπτώσει, το ΕΔΔΑ έχει επισημάνει ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ δεν επιβάλλει απόλυτη υποχρέωση διεξαγωγής επ' ακροατηρίου συζητήσεως και δεν απαιτεί υποχρεωτικά τη διεξαγωγή συζητήσεως σε όλες τις δίκες [32]. Στο πλαίσιο αυτό, καίτοι είναι αληθές ότι το δίκαιο της Ένωσης μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, να παρέχει ευρύτερη προστασία από εκείνη που απορρέει

[28] Επισημαίνω ότι η ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της χρήσεως τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας όπως η τηλεδιάσκεψη, συγκαταλέγεται στους σκοπούς που επιδιώκει η Ένωση για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης και για τη βελτίωση της δυνατότητάς τους να λειτουργούν διαδικτυακά καθώς και ότι η Επιτροπή εισηγείται την ανάδειξη του ψηφιακού διαύλου σε βασική επιλογή στο πλαίσιο της διασυνοριακής δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης [βλ., μεταξύ άλλων, ανακοίνωση της Επιτροπής COM(2020) 710 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 2ας Δεκεμβρίου 2020, Η ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση – Μια εργαλειοθήκη ευκαιριών]. Εξάλλου, το σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη 2019-2023 (ΕΕ 2019, C 96, σ. 9) αναφέρει μεταξύ των προτεραιοτήτων του τη χρήση της τηλεδιασκέψεως σε διασυνοριακές διαδικασίες.

[29] Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ 2016, L 65, σ. 1).

[30] Βλ. επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕ 2007, C 303, σ. 17).

[31] Πρβλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του ΕΔΔΑ της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, Trabelsi κατά Βελγίου (CE:ECHR:2014:0904JUD000014010, § 160 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[32] Τούτο ισχύει ιδίως για τις υποθέσεις οι οποίες δεν εγείρουν ζήτημα αξιοπιστίας ή στις οποίες δεν ανακύπτει διαφωνία ως προς τα πραγματικά περιστατικά, οπότε θα καθίστατο αναγκαία η διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως, και επί των οποίων τα δικαστήρια μπορούν να αποφανθούν κατά τρόπο δίκαιο και εύλογο βάσει των προτάσεων που έχουν υποβληθεί από τους διαδίκους και άλλων εγγράφων (απόφαση του ΕΔΔΑ της 23ης Νοεμβρίου 2006, Jussila κατά Φινλανδίας, CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, § 41).

από το εν λόγω άρθρο 6, παράγραφος 1, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη την ως άνω νομολογία του ΕΔΔΑ, διευκρινίζοντας ότι, ομοίως, ούτε το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη ούτε κάποια άλλη διάταξη του Χάρτη επιβάλλει τέτοια υποχρέωση [33].

72. Δεύτερον, προσθέτω ότι, ανεξαρτήτως των πρακτικών ρυθμίσεων για την άσκηση του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος, επιβάλλεται να προβλέπονται εγγυήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται, σε κάθε περίπτωση, η αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος ακροάσεως του παραδοθέντος. Οι εγγυήσεις αυτές αφορούν κυρίως, κατά τη γνώμη μου, το δικαίωμα προσβάσεως σε δικηγόρο καθώς και την πρόσβαση σε διερμηνεία ή μετάφραση των ουσιωδών διαδικαστικών εγγράφων [34], όταν η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών είναι απαραίτητη.

73. Ειδικότερα, το δικαίωμα προσβάσεως σε δικηγόρο προβλέπεται ιδίως, ως προς τις διαδικασίες εκτελέσεως του ΕΕΣ, στο άρθρο 10 της οδηγίας 2013/48/ΕΕ [35]. Η διάταξη αυτή περιλαμβάνει, κατ' αρχάς, το δικαίωμα αποτελεσματικής προσβάσεως σε δικηγόρο, στη συνέχεια, το δικαίωμα συναντήσεως και επικοινωνίας με τον δικηγόρο και, τέλος, το δικαίωμα του ενδιαφερομένου να ζητεί την παρουσία και τη συμμετοχή του δικηγόρου του κατά την εξέτασή του.

74. Επιπλέον, κατά τη γνώμη μου, έχει σημασία, στην περίπτωση κατά την οποία ο παραδοθείς ασκεί το δικαίωμα ακροάσεώς του ενώπιον των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος εν απουσία της δικαστικής αρχής εκτελέσεως, οι δηλώσεις του παραδοθέντος να καταγράφονται σε πρακτικά, προς διαβίβαση στη δικαστική αρχή εκτελέσεως, από τα οποία να προκύπτει ότι ο παραδοθείς εκλήθη ρητώς να τοποθετηθεί επί της αιτήσεως συμπληρωματικής συγκαταθέσεως [36].

75. Υπό τις συνθήκες αυτές, προτείνω να δοθεί στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 27, παράγραφος 4, και το άρθρο 28, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι, όταν ο παραδοθείς ασκεί το δικαίωμα ακροάσεώς του, σε σχέση με αίτηση συγκαταθέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων ή για τη μεταγενέστερη παράδοση, στο κράτος μέλος εκτελέσεως, το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί με τη διαδικασία που συμφωνείται αμοιβαίως μεταξύ των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως και του κράτους μέλους εκτελέσεως, βάσει των εφαρμοστέων εθνικών κανονιστικών ρυθμίσεων, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση του εν λόγω δικαιώματος.

[33] Βλ. απόφαση της 4ης Ιουνίου 2015, Andechser Molkerei Scheitz κατά Επιτροπής (C-682/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:356, σκέψη 44).

[34] Εν προκειμένω, ειδικότερα, των νέων κατηγοριών στις οποίες στηρίζεται η αίτηση διευρύνσεως των αξιόποινων πράξεων ή η αίτηση μεταγενέστερης παραδόσεως.

[35] Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (ΕΕ 2013, L 294, σ. 1). Η οδηγία αυτή, όπως ορίζεται στο άρθρο 1, θεσπίζει, μεταξύ άλλων, ελάχιστους κανόνες σχετικά με τα δικαιώματα των προσώπων που υπάγονται στη διαδικασία εκτελέσεως του ΕΕΣ όσον αφορά την πρόσβαση σε δικηγόρο.

[36] Συναφώς, εκτιμώ ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται στο ενδεχόμενο να είναι τα πρακτικά αυτά τα ίδια με εκείνα που αφορούν τη διαδικασία σχετικά με την ενδεχόμενη παραίτηση από τον κανόνα της ειδικότητας ή την αποδοχή της μεταγενέστερης παραδόσεως, υπό την προϋπόθεση ότι οι δύο πτυχές είναι απολύτως διακριτές.

VI. Πρόταση

76. Κατόπιν των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) ως εξής:

1) Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών –όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009–, ειδικότερα δε το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ’, και παράγραφος 4, και το άρθρο 28, παράγραφος 3, αυτής, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν την έννοια ότι ο παραδοθείς κατόπιν εκτελέσεως ενός πρώτου ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακροάσεώς του, σε σχέση με αίτηση συγκαταθέσεως της δικαστικής αρχής εκτελέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων ή για τη μεταγενέστερη παράδοση, ενώπιον της δικαστικής αρχής εκτελέσεως που είναι αρμόδια για την εξέταση της ως άνω αιτήσεως, ανεξαρτήτως του αν η ακρόαση του παραδοθέντος θα λαμβάνει χώρα στο κράτος μέλος εκτελέσεως ή στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος.

2) Το άρθρο 27, παράγραφος 4, και το άρθρο 28, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, έχουν την έννοια ότι, όταν ο παραδοθείς ασκεί το δικαίωμα ακροάσεώς του, σε σχέση με αίτηση συγκαταθέσεως για τη διεύρυνση των αξιόποινων πράξεων ή για τη μεταγενέστερη παράδοση, στο κράτος μέλος εκτελέσεως, το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί με τη διαδικασία που συμφωνείται αμοιβαίως μεταξύ των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εκδόσεως και του κράτους μέλους εκτελέσεως, βάσει των εφαρμοστέων εθνικών κανονιστικών ρυθμίσεων, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση του εν λόγω δικαιώματος.